СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРҐАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 122. Джерзи Сіти, Н. Дж., субота, 27 травня 1933.

VOL. XLI. No. 122. Jersey City, N. J., Saturday, May 27, 1933. THREE CENTS.

ДАЛЬШІ ЗВІДОМЛЕННЯ ПРО МОРҐАНОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

ВАШИНҐТОН. — Не так то легко добути відомости про бизнеси, які веде банкове підприємство Дж. П. Морґана. Фердинанд Пікора, адвокат сенатського комітету, котрий розслідує бизнеси Морґана, мусів загрозити резиґнацією, щоби змусити членів комітету рішитися більшістю голосів на те, щоби домагатися від Морґана виявлення певних секретів.

Щойно тепер світ дізнався, що до клієнтів Морґана належав теж бувший президент Кулидж. І йому теж відступив Морґан у 1929 році кілька тисяч шерів „Стендард Брендс" по далеко нижчій ціні, ніж була на ринку. Такі презенти поробив Морґан між іншими й Джанови Рескобови, тодішньому голові Демократичного Народнього Кмітету, а Рескоб, подякувавши за ту трансакцію, заповів, що „при нагоді віддячиться".

На позичці, яку Морґан дістав для анґлійських банків, на суму $200,000,000, він заробив $611,940. Такісамі позички переводив він для Італії, Еспанії й Японії.

ОПОЗИЦІЯ В СПРАВІ ДОХОДОВОГО ПОДАТКУ.

ВАШИНҐТОН.—У палаті послів повстала сильна опозиція проти „Індостріел Ріковері Бил", який накладає нові податки на горожан з малими доходами в часі, коли виходить на яву, що такі мільонери як Морґан викручуються від плачення податків.

Проєкт перейшов 213 голосами проти 194. Домагаються зміни закона, який дозволяє переносити маєткові втрати з одного року на наступний, бо з того закона користають тільки такі багатирі, як Морґан, і не платять податків.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЩАДНИЧИХ ВКЛАДОК.

ВАШИНҐТОН. — У сенаті перейшов законопроєкт, який ґарантує банковим вкладникам ощадності до $2,500. Це відноситься до біжучого року. В 1934 р. будуть заґарантовані всі ощадності. Ґарантію перебере „Федерал Бенк Депозіт Іншуренс Корпорейшен".

ШВАБ ПОПИРАЄ ПЛЯН РУЗВЕЛТА ЩОДО ПРОМИСЛУ.

НЮ ЙОРК. — Чарлз Шваб, президент „Бетлегем Стіл Корпорейшен", говорив на 42 зборах „Американ Айорн енд Стіл Інститют" про змагання президента Рузвелта до тісної кооперації між урядом і промислом. Шваб є тої думки, що в той спосіб обмежиться конкуренційну вбивчу боротьбу. Він теж заявив, що сталева продукція потроїла в останніх часах свій бизнес, а це вказує, що настав дійсний зворот до ліпшого.

ЩЕ ПРО КАТАСТРОФУ З „АКРОНОМ".

ВАШИНҐТОН. — Посол Боленд зізнав перед конґресовим комітетом, що кермовик „Акрон" був ушкоджений і не повинен був бути пущеним у дорогу. Він каже, що знав про те ушкодження і звертав на нього увагу, але його ніхто не слухав.

КОМУНІСТИ ПРОТИ ПРЕДСТАВНИКА ГІТЛЕРА.

НЮ ЙОРК. — В бруклинській пристані зібралися понад 1,000 комуністів, щоби задемонструвати проти Ганса Вайдемана, представника Гітлера, котрий приїхав до Америки, щоби бути на Виставі Поступу в Шикаґо. Вайдеман і його товариш, маляр Шнайдер, відплили з корабля на малім пароході й комуністи не знали, що сталося. Не маючи можности демонструвати проти представника Гітлера, вони розпочали бійку з прихильниками Гітлера, які були в пристані. Арештовано 13 осіб.

ДОМАГАЮТЬСЯ ВІД РУЗВЕЛТА ОБОРОНИ ЖИДІВ.

ВАШИНҐТОН. — Посол Фіш з Ню Йорку вніс у палаті послів резолюцію, якою домагається інтервенції президента Рузвелта в справі переслідуваних у Німеччині Жидів.

ЖИДИ ЗІБРАЛИ 1,200 ПІДПИСІВ ХРИСТІЯНСЬКИХ ДУХОВНИКІВ.

НЮ ЙОРК. — „Ди Нешенел Конференс оф Джус енд Кріщенс" оголошує спис 1,200 духовників від 26 ріжних церков, котрі беруть в оборону Жидів перед Гітлером.

БІЛІОНОВІ БИЗНЕСИ МОРҐАНА.

ВАШИНҐТОН. — З дослідів над банковим діловодством фірми Морґана виходить, що та фірма продала за останні 15 років ріжних бондів і паперів на суму 6 білионів долярів.

ГОВОРИТИ ПРО МИР, А НЕ ПРО ВІЙНУ.

НЮ ЙОРК. — Д-р Мейрі Вулі, президентка „Мавнт Голіок Каледж", відзивається до виховників, щоби змінили систему виховання, яка гльорифікує війну, а занялися пропаґандою мира. На виховання, яке славило війну, видавано величезні суми на протязі довгих віків. Такого самого заходу треба й на те, щоби виховати людство у змаганнях до вічного мира.

ВЕРИҐІН ХОЧЕ ЇХАТИ ДО МЕКСИКА.

Провідник канадійських духоборів, Петро Вериґін, хоче їхати до Мексика, щоби знайти землю для членів своєї секти, які живуть тепер у Канаді. Його виїзд стримує те, що домініяльний іміґраційний уряд держить у себе його російський пашпорт, а без того йому годі дістати інші документи, потрібні до подорожі.

Вериґін відвідав премієра Ендерсона в Ріджайні, щоби перепросити його за все, що він колись сказав непідхлібного про уряд, або його членів. Він сказав, що бажає остатися в Канаді, а подорож до Мексика планує під тою умовою, що йому буде дозволено вернутись до Канади. Він запевнював премієра, що противиться голим парадам та паленню шкіл у духоборських кольоніях. Молодим духоборам він радить, щоб вчилися в канадійських школах.

НЕВДАЛИЙ ЗАМАХ НА АСПІРАНТА ЛЬВІВСЬКОЇ ПОЛІЦІЇ.

Керманич української секції слідчого виділу, аспірант державної поліції Цесельчук, вийшов 28. квітня ц. р. за янівську роґачку на стрічу з якимсь чоловіком, котрий зголосив свої інформаційні послуги. Коли аспірант Цесельчук зближився до місця стрічі, цей чоловік у віддалі 10 кроків спрямував до Цесельчука зброю, бажаючи віддати стріл, одначе револьвер затявся. Втягнений у засідку аспірант в обороні власного життя віддав стріл, який зранив напасника.

Стверджено, що цей чоловік називається Стефан Нич і є знаним боєвиком ОУН, студентом данціґської політехніки.

На місці події явилися представники органів безпеченства разом з прокуратором і судово-лікарською комісією. Ратівниче поготівля заосмотрило раненого Нича, якого перевезли до шпиталю. На цю подію є свідки і річеві докази у виді затятого револьвера.

Польська преса повідомляє, що проти Нича почали слідство як нагле.

У звязку з замахом поліція перевела ревізії та арештування серед української молоді. Ввіх арештованих перевели до слідчого уряду, де їх переслухували.

ЗА ОСНУВАННЯ „ТОВАРИСТВА ПШИЯЦЮЛ ГУЦУЛЬЩИНИ".

„Курєр Станіславовскі" помістив передову статтю п. н. „Ми і Гуцульщизна", в якій накликає до оснування „Товариства Приятелів Гулуцьщини" у Станиславові з відділами в інших містах станиславівського воєвідства, а навіть у головних містах Польщі. Мета товариства булаб така: орґанізація руху туристичного і на літнища, заходи для збереження реґіональної, расової та етнографічної відрубности Гуцулів, протиділання господарським труднощам, а вкінці наукові досліди над Гуцульщиною.

ДАНЦІҐ НАЛОЖИВ ОПЛАТУ НА ХЛІБ З ПОЛЬЩІ.

Данціґські власти наложили спеціяльну оплату у висоті 20 фенігів на кожний кільограм хліба, який привозять з Польщі, внаслідок чого транспорт хліба вернувся назад до Польщі.

ТРАҐІЧНИЙ КОСТЮМ.

В Берліні трапився траґічний випадок, якого причиною був на вид собі невинний костюм ґейші. Панна Ельза Б., 18-літня учениця ґімназії, дочка урядника, вибиралася на приватну маскараду. Треба було собі позичити відповідний костюм і по довгих пошукуваннях випозичено з одної першорядної берлінської випозичальні прекрасний костюм ґейші. Що Ельза викликувала загальний подив у тому костюмі, не треба говорити. Та вже по кількох днях Ельза завважала на рамені якісь плями, на котрі спершу не звертала уваги. Колиж одначе ніякі креми ні пудри не помагали, Ельза пішла за порадою до лікаря. А цей, оглянувши докладно пацієнтку, не кажучи нічого, взяв її здивовану в авто й завіз під Берлін, до обсерваційної стації для осіб, заражених проказою. Важко собі уявити розпуку родичів, коли почули, що їх дочка прокажена. По 6-тижневій ізоляції нещасну Ельзу вивезено до оселі прокажених у Росітен, в Західних Прусах.

Нещасний костюм враз з іншими річами Ельзи спалено. І устійнено, що цей костюм ґейші випозичальня купила від одної акторки Китайки, яка, виїжджаючи з Берліна, все випродувала. З хорої на проказу Китайки бацилі передісталися на кімоно, а відтак до крови нещасної Ельзи.

КАНАДИЙСЬКІ ЕСКІМОСИ.

У 1931 році було на північних землях Канади 5,979 Ескімосів. Найбільше їх знаходиться на незорґанізованих північно-західних територіях. Також є понад тисячу в північному Квебеку.

Ескімоси належать до жовтої монґольської породи людей. Вони низького росту, чорноволосі, плосколиці, косоокі, і говорять наростковою мовою, подібно як всі інші монґоло-татарські народи. А живуть вони з ловецтва та риболовства. Хати будують собі з леду. Ходять у шкіряних убраннях.

Ще більше, як у Канаді, живе Ескімосів у Ґренляндії та Алясці. В Ґренляндії є їх понад 14,000.

Своїм способом життя Ескімоси дуже нагадують кочовничі племена північного Сибіру, наприклад: Чукчів.

ЗА МАДЯРСЬКО-ПОЛЬСЬКУ ПРИЯЗНЬ.

Будапештенський тижневик „Сабадшаґ" помістив статтю парляментарного посла Жілінського про польсько-мадярську приязнь. Автор радить, щоби Мадярщина покинула фільонімецьку політику, а нав'язала політику співпраці та приязни з Польщею. Інтерес Мадярщини є в цьому, щоби Польща була сильна та щораз сильніша.

НЕ ВИПЛАЧУЮТЬ ПЛАТНІ.

Щоденним явищем — пише „Правда" (з 24. 4) — стало невиплачувати робітникам платні. В більшости млинів на Україні вже два місяці не платять платні і задовження виносить понад 700 тисяч рублів. В багатьох українських фабриках систематично задержують виплату заробітної платні. В Київі городська контрольна комісія з прокуратурою прослідила, що робітникам не виплачено дотепер поверх три міліони рублів. — Чому?

ЛЮДИНА МОЖЕ ЖИТИ 180 ЛІТ.

Російський учений, біофізик Лазарев, оголосив висліди своєї довголітньої праці в ділянці біофізики. Чим більша вражливість нервових осередків у мізку людини—каже Лазарев—тим більше вражливим є наш зір, нюх, слух і т. д. Якщо нервові осередки є втомлені, то це відбивається зараз на органах змислів. Але вражливість зміняється в ріжних порах і віці. Найбільша вражливість є в год. 2-гій попол., найменша 3—4 рано. Тому саме поріг і смерть наступає тоді, бо орґанізм не має сили. Найбільше вражливі є 20-літні люди. Лазарев думає, що коли мозок піддержуватиметься фізично хемічними засобами, то людина зможе жити 180 літ.

БАТЬКО-КАТ ЗАМУЧИВ ДВОЛІТНЮ ДИТИНУ.

Потрясаюча діточа траґедія була цими днями предметом процесу перед судом присяжних в Берліні. Обвинувачений 25-літній Гельмут Штайнік, знущаючися, замучив на смерть свою дволітню пасербицю, Ґізелю.

Хоровита дитина не опускала майже ніколи ліжка. Штайнік був безробітний і цілими днями просиджував вдома. Дуже часто, коли мала Ґізеля плакала, батько-кат побивав її до непритомности. Одного дня підчас неприсутности матері Штайнік побив Ґізелю ременем до крови, опісля вийшов і замкнув двері на ключ. Коли повернувся до дому, Ґізеля прийшла до притомности й попрохала його води. Замісць води, вітчим вдарив її пястуком в лице і знов вийшов з хати. Коли мати повернулася до дому, застала вже тільки холодне тіло нещасної дитини. Перед судом Штайнік оправдувався, що він через брак праці втратив голову й нерви. Суд присудив батька-ката на 8 років тюрми.

ІНДІЯНИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Обраховують, що на тім просторі, який занимають тепер Злучені Держави, в часі відкриття Америки 1492 року знаходилися понад 800,000 Індіянів. У боротьбі з білими людьми так їх багато вигинуло, що в 1865 році було їх тільки 295,000. Тепер число американських Індіянів знову потроюх з року на рік збільшується. В 1930 році було їх у цілих Злучених Державах 340,500.

РАДИКАЛИ КУПИЛИ ДІМ.

„Громадський Голос" повідомляє, що кооператива „Український Робітничий Дім" у Львові, якої головою є сенатор д-р Іван Макух, набула на власність двоповерховий дім при вул. Міцкевича ч. 7 (в сусідстві катедри св. Юра) за ціну 6,100 дол. З того заплачено готівкою 5,000 долярів, а решту треба буде доплатити в короткому часі. Після деякої внутрішньої перебудови дому (на більшу салю, читальню і т. д.) знайдуть у ньому приміщення всі соц.-радикальні установи Львова (ред. „Гром. Голосу", „Самоосвіти", централя „Каменярів", тощо). Дім куплено головно за гроші українських еміґрантів з Америки, які зібрали на ту ціль за кілька літ 4,300 долярів.

У ЛЬВОВІ ВІДКРИВАЮТЬ НАГРОБНИК ІВАНОВИ ФРАНКОВИ

УКРАЇНЦІ ГОТУЮТЬСЯ ВЗЯТИ МАСОВУ УЧАСТЬ У ВІДКРИТТЮ ПАМЯТНИКА НАЙБІЛЬШОМУ СИНОВИ ГАЛИЦЬКОЇ ЗЕМЛІ.

ЛЬВІВ (Західня Україна). — В сімнацяту річницю смерти (28 травня 1916 року) великого українського поета, письменника, публіциста, вченого й політичного діяча, Івана Франка, буде відкритий на його могилі памятник, збудований коштом народних жертв. Комітет збудування памятника приготовляє величаве його відкриття. Сподіваються численого прибуття українських делеґацій з ріжних земель України та масової участи народу в цьому великому святі.

Свято відкриття памятника зачнеться вже в суботу, 27 травня, ввечір, святочною академією у великій салі „Атлантик". Тому, що сподіваються великого напливу гостей з провінції і велика саля не зможе всіх помістити нараз, ця сама академія буде повторена в неділю, 28 травня, у великому міському театрі. У симфонічній концертовій частині академії будуть виведені вперше оріґінальні твори кращих українських композиторів.

З огляду на сподіваний великий наплив людей з провінції залізниці дадуть знижку на приїзд до Львова й назад певним групам тих, що бажають узяти участь у святі. Львів на суботу й на неділю знову прибирає врочистий український вигляд, щоб достойно вшанувати память одного з найбільших синів українського народу.

„МИ ЩЕ ПОКАЖЕМО, ЩО МИ КОЗАЦЬКОГО РОДУ!"

ЛЬВІВ (Західня Україна). — Сюди знову прийшла пачка московської ґазети „Комсомольская Правда". Кожде число знову повне нападів на український „сеператизм" та на українську „контрреволюцію", яка, на думку ґазети, звила собі кубло не лише в українських наукових інституціях, але й по школах, і навіть у колхозах та в державних господарствах.

Крім того ґазета шалено нападає на українську комуністичну молодь і твердить, що серед неї все поширюється та поглиблюється національний „шовінізм". Так, наприклад, влада перехопила листи комсомольців, де вони пишуть своїм товаришам: „Ми ще покажемо, що ми козацького роду!" Майже всі листи комсомольців направлені проти московських репресій на Україні, проти „чистки" на Україні, які тут переводить Москва, та проти розстрілу, вязнення та переслідування Українців, навіть комуністичних діячів. Тому „Комсомольская Правда" закликає Москву „вирвати з корінем „просвітянщину" та „петлюрівщину" на Україні".

СТАНОВИЩЕ УРЯДУ ДЕЛЯДЕ ЗАХИТАНЕ.

ПАРИЖ (Франція). — Бувший премієр-міністер Еріо рішучо виступає проти почвірного союза, який готовий підписати уряд Деляде. Кажуть, що Еріо з цього питання зробить собі козир, щоб повалити уряд Деляде й самому стати при владі.

Від часу повороту Еріота з Вашинґтону він знову виявив бажання стати премієром Франції й повів аґітацію проти Деляде. Можливо, що на руїнах почвірного союза він дійсно скоро прийде до влади.

З МЕК ДОНЕЛДА ТАКОЖ НЕЗАДОВОЛЕНІ.

ЛОНДОН (Анґлія). — Проти уряду Мек Донелда, а особливо проти нього особисто, почалася рішуча кампанія. В палаті лордів бувший однопартієць і найближчий політичний товариш Мек Донелда, а тепер лорд, Сноден, заявив, що Мек Донелд дуже мало розуміється на урядуванню, як премієр, а тому й не має своїх далекойдучих плянів. Він критикував Мек Донелда зокрема за те, що його уряд іде на міжнародню економічну конференцію без опрацьованої якслід програми.

В парляменті консервативці також почали бунтуватися проти свого уряду, бо він не зменшив доходового податку на наступний рік. Консервативці кажуть, що їх є вже 300 незадоволених з уряду Мек Донелда за податок, а також за уступства Індії. Заступник Мек Донелда, лідер консервативців, Болдвін, хоче з цього зробити питання довіря урядови. Коли він так поставить справу, то можливе є уступлення Мек Донелда й призначення нових виборів, коли консервативці-протестанти не будуть мати своєї абсолютної більшости в парляменті, потрібної для утворення нового уряду.

ФОН ПАПЕН ЗА ФЕДЕРАЦІЮ ЕВРОПИ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Віцеканцлер фон Папен заявив, що найліпшим способом до втихомирення Европи булаб федерація всіх европейських держав на засаді визнання національних прав кожного народу. Він каже, що президент Вилсон не знав, які міжнаціональні непорозуміння істнують в Европі, коли оголошував свої 14 точок і між ними національні права народів, зберігаючи при тім тогочасний поділ Европи на окремі й ворогуючі між собою держави.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 110 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сити і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДОБИРАЮТЬСЯ ДО БАНКИРІВ

Ми є свідками дуже ненормального явища. Ото чуємо чи вичитуємо в ґазетах про таку й таку особу, яка відома з того, що займається ґенґстерством, що доробилася грубих мілінів на бутлеґерстві, що була президентом збанкротованої інституції, яка натягнула тисячі людей, і т. д. А разом з тим бачимо, що тих людей не потягають до відповідальности за злочин, який вони поповнили, чи далі поповнюють. Їх не судять за ґенґстерство, бутлеґерство чи пущення людей з торбами, втягнувши їх у несовісні спекуляції, чи до несовісно веденого бизнесу. Ні, їх судять за неплачення державних податків. І щойно таким способом запихають до тюрми ватажка шікаґовських бандитів, Кейпона, й інших.

В подібний спосіб підходять тепер і до фінансових потентатів, до банкирів. Недавно викликало небувалу сензацію обжалування Чарлза Мічела, бувшого президента „Нешенел Сіти Бенк" у Ню Йорку, за те, що не заплатив в останніх роках державі доходового податку на суму $2,800,000. А тепер довідуємося з зізнань Морґана перед сенатським комітетом, що ні він, ні його 20 спільників теж не заплатили ніякого доходового податку за останні два роки. Морґан заплатив вправді податок Анґлії, але Злученим Державам такого податку не заплатив.

Без огляду на те, які причини склалися на отсе несповнення горожанських обовязків, треба мати на увазі, що тут мова про світових фінансових можновладців, про людей, котрі жиють у розкошах, у вимріяних вигодах, у часі, коли є 15,000,000 безробітних, коли міліони голодують і не мають можности заробити на найконечніші життєві потреби. Це не платять державі доходів найбільші багатирі тоді, коли та держава не знає, як звести буджетові кінці докупи; коли вона бореться з біліоновими дефіцитами; коли вона змушена накладати щораз нові податкові тягарі. Це діється тоді, коли десятки міліонів дрібних зарібників підпирають державу і платять свій доходовий податок зі своїх нужденних заробітків.

Отсі доходження проти банкирів вказують тільки на те, що при теперішнім законодавстві є можливе, щоби спекулювати, обертати міліонами і жити в палатах, а держави не підпирати податками навіть у такій хвилі, коли та держава стоїть над берегом фінансової пропасти. Це мусить тепер бути законом усунене. Інакше галас з Морґаном і його спільниками буде тільки пустим звуком.

Юрій Липа.

РОЗМОВА З ПОРОЖНЕЧЕЮ

Людина з тверезим розумом не стане письменником. Взагалі письменником, не лише українським. Бо то є дивний інтерес. В одній зі своїх новельок оповідає французький автор (здається А. Доде) про життя людини, що мала золотий мозок. Той мозок видрапувала людина з власного черепа і платила ним направо й наліво. Зпочатку робила це молодо й весело, пізніше з трівогою, бо завважала, що золотий мозок теж має свої виміри. Опісля — знайшли ту людину мертвою, а в руці її, затисненій у смертельному болі жмені, були останні крихти золота й загусла кров.

В тій країні, де жила та людина, письменницьке золото всетаки було чогось варте. Ми, Українці, після Сімнацятого ще не вирішили, на чім має опертися наша духова валюта, наша національна індивідуальність. Оконечно там, де йшло про діло, та синтеза була ще для всіх зрозуміла, але українська синтеза, писана на папері, чи вона нам потрібна, а коли потрібна — то в якій мірі? Бо ми вже звикли до чужих. І земля Пушкіна і земля Міцкевича залишили в українській психе чимало духових кольоній. Вони ввійшли вже навіть у побут, у підсвідомість. В одній із глупеньких сцен повісти Сєнкевича співають козаки Хмеля для Тугай-бея пісню про нього (ніби ними зложену), як то він „розсердився дуже" і просять: „не сердися, друже!"

Не вірив я власним ухам, коли почув цей приспів у нашій власній армії, в Девятнацятому. Річ не в пісоньці, а в тому, що правдиву синтезу Хмельницького, володаря европейської слави у чигиринській палаті, союзника султана й короля Швеції, замінила ота синтеза Сєнкевича — Хмельницький, бунтар, дикун у шатрі, що дріжить перед іще більшим дикуном і і співає „не сердися, друже". Це подробиця, але яскрава. Гостре око завважить їх тьму.

Якби там не було, — синтеза України минулої, гаряча, любовна, всеобіймаюча, грізна для ворогів, толерантна для своїх, ще тілько... буде.

Гляньмо на недавнє минуле, чи не варто заклясти ті минулі творчі типи в мармурі літератури? Чиж нам не треба заселити Україну міцними постатями? (Щодо заселення — мимоволі насувається згадка про нашу блискучу кольоніяльну епоху — Чорноморщини, Харківщини, чумаки минулих двох століть, — чи лише Американці уміють творити культ свого Wild West'у?)

Чиж синтеза сучасности нам непотрібна? Чи „жити сучасно" потрапимо самі? Живемож життям особистим через особисте життя інших. Тих інших гострозорих, синтезуючих. З другого боку скільки загадок української душі може розвязати лише інтуіція Українця-письменника! Синтеза, велика синтеза, **наша** синтеза всупереч синтезі чужих — то річ потужна.

З болем великим прийде ця синтеза. Вирости з Виспянщин, Ґладкофщин, і т. п. це буде легко письменникови. (Письменником зве Ніцше того, хто пише власним співом, власною правдою, — власною кровю). А загал, щоби прийняти письменника, мусить одкинути чужих, тих найближчих чужих.

Рости самому і створювати одночасно собі нове сприятливіше оточення, чи то не забогато як для звичайної людської істоти? Людина з тверезим розумом не стане письменником... українським...

Небогато меценатів мистецтва ми мали і, здається, маємо. Пригадую собі мрію одного з них (це було в Київі в 1918 р.): — купити яхт,назбирати всіх ще живих українських письменників і виплинути на далекі моря. Сам меценат сидів би і лише прислухувавсяб до розмов натхнених мужів.

Ба, маю сміливість твердити, що корабель той виплинув, і то на широкі українські води; має він щось у собі з Летючого Голяндця, коли пролітає понад селами, то над проваллями, то над українськими столицями (прошу не вгадувати, над котрою, — ми їх маємо з десяток, почавши від одної високої могили під Каневом!).

Але чиж хто зауважив той корабель літератури, чи далеко чути голоси тих, що на ньому є? Тих Бажанів, Підмогильних, Антоненко-Давидовичів, тих Рильських, Зерових, тих Маланюків, Бабіїв і Самчуків, чути, чи ні?

Бо коли губляться в порожнечі, то він є дійсно корабель-марево. Колиж відгукається на них тисячею голосів українська земля, — то добре. То значить, що сивий Пан-Біг, єдиний, справжній меценат української літератури, скаже таки колись своїм гостям — письменникам: „Но, дітки, маєте хіба досить цього колихання. Не один з вас, певно й морської недуги дістав, — висідайте на твердий ґрунт"...

Матеріялом праці письменника є слово, і то слово — українське. Зачислюємо туди і ґазету, і біблію Куліша, і напис на папіросах, і „Погибнеш, згинеш, Україно!" Шевченка. Поняття так широко змережене, що перейдім ліпше відразу до слів. Є слова хрещені, і нехрещені. Поясню це.

Коли слово пережило з нами якесь велике почуття, якесь велике напруження відданости, героїчности — тоді воно — „хрещене". Слово, що вилинуло з уст коханки в найбільшому щасті; слово, що кинув нам умираючий друг; слово, що зєднало нас із широким віддихом юрби, і слово мудрости, що сходить непомітно, як сонце.

А є слова — „нехрещені", — потерчата, вмерлі, нехрещені діти, що не знають дня, що з примкненими очима літають над нами, непомітно зявляються і непомітно щезають. Їх не благословило людське почуття, жар людського серця. (Або принайменше не в нас).

Якже там із почуттям, серцем Українців: чибагато воно охрестило тих своїх дітей — слів? Де вони, його знаки балакучі й мовчазні, непоміркованi й нестримні, заклопотані й напрасні, шалапутні; де ті знаки зойкливі, комизливі й поважні, дбайливі й задиркуваті, знаки, що здіймаються у височінь, що сплітаються і зверристо падають, глибинні й клопітні, похмурі й веселкові?

То все розсипало серце в українських просторах: грайливі подільські говірки, виспівлива полтавсько-київська мова (наша Тоскана, — як казав Самійленко), тверда кубанська, дріботлива гуцульська говірка, староруський язик Чернигівщини.

Те все розсипало серце в українському минулому: ґотична мова літописів, буруни „Слова о полку", ренесансова актова й полемічна, барокова козацьких книг, лубкована народніх пес, а далі йдуть уже постаті: трохи пантаґрюелівський Гулак-Артемовський, добрі борщі автора „Енеїди"... далі вже постаті письменників.

Коли Українець хоче бути Українцем, мусить жити з своїми письменниками. З реформованою мовою Старицького, з блискучими діялектами Стороженка, Черемшини, з мовою автора „Камінної душі", мовою „Синьої книжечки", мовою „На камені", „Україні"... Мусить увійти разом із письменником в Тайну Хрещення слів духом ентузіязму, краси, пориву. Співтворити з ним.

Єднання з письменником у цьому залишить читачеви почуття радости, оптимізму, — як кожне єднання в творчости.

Тоді не буде потерчат-слів. Але до того часу?

Чи ви зауважили, що на чужині, коли Німець зустріне Німця, Москаль — Москаля, Поляк — Поляка, вони слухають один другого з усміхом? Рідні слова для них — радощі.

Українець на чужині, почувщи рідне слово, хмуриться. Воно не пригадує йому радощів, хіба якісь партійні сварки...

Поетів і людей юрби у нас ніколи не бракувало. В найтяжчі часи знайдемо щось, як талант Г. Манджури (що за життя не друкувався), чи якого отамана. Тяжче створити багатогранну, многосторонну суспільність, а в тій суспільности ще одну — літературну.

Бо може письменники й певні, що їх голос почує українська „порожнеча", але не завжди так буває. Коли письменник має талант висловити себе по тяжкій аналізі і ліпше чи гірше зсинтезувати ту частину життя, що на нього припала, то вже і це добре; не можна вимагати від нього більше.

Але щоби подати своє — своїм, того буває замало. Не кождий має щастя автора „Ната Пінкертона", або „Печері Ляйхтвайса" і є доступний за дешеву ціну.

Письменникам бракує посередника. Не того, що дістає за кожду рецензію 10% для своєї дрібної амібіції. Не тих критиків-менторів, що завжди свої інтенції досконало розуміють, а в письменника шукають не того, що він має, а того, чого йому недостає. Нація росте, і бадьорішає і сміливішає, — і ці діти песимізму (страхополоство) щораз меншу гратимуть ролю.

Українському письменникови — бракує побратима, спорідненого таланту, що його розуміє, таланту-популяризатора, що звяже його серце тисячею ниток із серцями людей.

Непропорціональність намірів і очевидности, брак культурного приготування суспільности, брак творчих посередників і орґанізаторів культури — це порожнеча довкола українських письменників. Але чиж вона є лише біля цієї жменьки? Більше є таких жменьок еліти; більше є таких, що гукають у порожнечу.

І ту порожнечу виповнить велика пристрасна любов. Час на неї надходить. Любов, що зєднає орґанічно, стопить, знютує в націю в імя нації. На велику порожнечу — любов...

(„Вістник").

ЗВІТ УКРАЇНСЬКОЇ КОРПОРАЦІЇ СВІТОВОЇ ВИСТАВИ

(Прочитаний на 18 конвенції У. Н. Союза д-ром М. Сіміновичем, головою Виставової Корпорації).

Відколи стало відомо, що в 1933 році відбудеться в Шікаґо Світова Вистава Поступу з участю всіх головних народів земської кулі, українська кольонія міста Шікаґо почала думати про те, щоб знайти спосіб зарепрезентувати на тій Виставі і Україну.

З цею метою заложилася в 1932 році **Українська Виставова Корпорація**, в яку увійшли представники всіх орґанізацій міста Шікаґо.

Хоч справа Вистави є справою всеукраїнською, яка обходить всіх Укрінців Америки, Канади, Південної Америки і Старого Краю, проте є природним, що ініціятива повинна була опинитися в руках Шікаґовців. Таксамо, з технічних причин, довелося складати Дирекцію Корпорації і її екзекутиву з самих людей місцевих, мешкаючих у місті Шікаґо.

Українська Виставова Корпорація є тілом непрофітовим, якого статут зазначує виразно, що всі зиски, які моглиб бути, є призначені на справу Рідної Школи у Старому Краю. Згідно зі своїм статутом, Корпорація видала уділи у вартости від 1 до 10 долярів, позасновувала Місцеві Виставові Комітети по всіх околицях Злучених Держав і Канади, і взялася до розпродажі цих уділів, збираючи одночасно і звичайні жертви на Виставу.

Розпродаж уділів і Збіркова Кампанія були зачаті 1. березня 1932. року. На початку приплив фондів був **дуже повільний.** Громадянство, видно, не доцінювало ваґи Вистави, або вважало, що ще є досить часу, щоб заінтересуватися справою участи України у Виставі. Таким чином, мимо того, що Корпорації, на самім початку, пощастило добитися допущення України на Виставу **нарівні** з державними народами і мимо періодичних закликів в пресі, за ввесь перший рік збірки, тобто до 1. березня 1933 р., було зібрано лише незначну суму в розмірі коло 3,500 долярів.

Місяць березень 1933 р. застав отже Українську Корпорацію Світової Вистави в **незвичайно тяжкім положенню.** До відкриття Вистави залишилося **три місяці;** найкращі лоти на Виставовій Площі вже або були порозбирані або розбиралися на розхват; багато будівель і павільонів вже були цілковито викінчені і готові; декотрі з павільонів, відкриті завчасу, вже робили гроші, а ми, Українці, ще й гаразд не знали, чи нам доведеться тулитися по чужих кутках, чи може взагалі не матимемо нагоди зробити виставу.

Тимчасом Виставою захопився Старий Край і почав готувати нам експонати зі всіх кутків світа: зі Львова, з Подебрад, з Арґентини, Бразилії. Від визначних українських артистів і мистців надходили запити і пропозиції: було видко, що широкий український загал нарешті починає розуміти велике значіння Вистави.

Серед цих обставин Українська Виставова Корпорація рішила зробити **героїчне зусилля** і спробувати, мимо тяжкої кризи, яку переживаємо, і мимо короткого часу, який ще нам стояв до диспозиції, загріти наше Громддянство до ратовання виставової справи.

З цею метою вислала Корпорація своїх делеґатів на Схід, по більших осередках українського населення, аби вони навязали персональний контакт зі всіми українськими орґанізаціями та визначними українськими одиницями, і запросити їх до уладження спільного пляну праці.

Наслідком цеї подорожі делеґатів, і приобіцяної їм піддержки, Корпорація, коло се-

Володимир Левицький.

В РЯДАХ АРМІЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНЬОЇ РЕПУБЛИКИ (У. Н. Р.)

(18)

25. 10. Який сум-туга й цілковите опущення огортають тебе, коли ти пробудився рано й оглянувся, що ти вже не серед своїх. Це може зрозуміти лише той, хто пережив з данною частиною горяче й боляче, гарне й славне, буденне-життеве й повне поривів та надій на майбутнє — цеї частини від початків її орґанізації до нинішнього дня. Признатися мушу, що нині рано рясні слези покотилися з моїх очей, що не маю вже більше тих добрих, любих хлопців, які (краще за рідних братів) не опускали тебе ніколи, з якими бувало, — коли йдемо вперед, снуємо пляни, мрії-надії разом спільно, і хоч я віддалявся від своєї тіснішої батьківщини, — однак я з ними радів їхньою та нашою спільною радістю успіхів. А коли ми відступали далеко ген — аж за Дністер — ми потішали себе, що так зле не буде, бо як не зі сходу, то від заходу зачнемо наново боротьбу з ворогами нашої держави. А тепер не стало більше тих дорогих приятелів спільної боротьби за нашу волю й хто знає, чи ми ще коли стрінемося. Але охота дальшої праці й надія на краще нове — мусить брати верх над сентиментами — з гадками за минулим... Їдемо через м. Лучинець, с. Струсів до с. Виндичанів. Це велике, волостне село з цукрівнею й залізничою стацією. Голосимося в обозі 2. ладу в заступника комнадіра куріня. Пополудні нараджуємося над формуванням куріня. Старшин дещо є й хлопців дістанемо з мобілізації; зате зле стоїть з одінням та харчами, бо покищо із постачання годі одержати, бо не маємо ще свого постачання. Також 22. і 24. курінь переважно заосмотрюються самі в живні припаси.

26. 10. Сидимо у Виндичанах й очікуємо повороту сотника Гончаренка, командіра куріня, що виїхав на відпустку до с. Лядави. Нині впав перший сніг. Ходять чутки, що перемиря має бути зірване з нашого боку й тоді наші рушили би знов у наступ.

27. 10. Зимно. Сидимо без заняття, бо формування йде пиняво й не залежить від нас.

28. 10. Їду до с. Кикавки (7 в.), де через волостну управу маю забрати зібране збіже та худобу для 24. куріня. Однак його ще нема; тому їду до с. Нижнього Ольчадаїва (4 в.) з тимсамим дорученням. Ночую у священика; сам добряга, але тип батюшок старої московської школи. Твердить, що відколи Україна в „союзі" з Росією — відтоді добре перший жилося. Годі старого переконати; таких типів стрічаєш нераз по наших селах.

29. 10. Не зважаючи на кількаразову спробу волостної управи намовити людей із сіл Ломозової, Іраклівки й Нового Ольчадаїва зложити для нас збіже — ці не сповнили наказу, хоч це села багаті та ще в них наші нічого не брали. Вертаюсь (30. 10.) назад до села Виндичанів.

31. 10. Неділя. Прийшло 110 хлопців мобілізованих із новоушицького повіту. Біда тільки, що нема для них одягів, а на дворі добре позимніло. Прислали нам нині скорострiли та рушниці. До цукрівні приїхав представник міністерства господарства відносно перевозу частини запасного цукру до м. Камянця. Цеї ночі втікли 26 мобілізованих, що їх нині рано прислали нам.

1. 11. Курінь одержав кухню та 70 мобілізованих, з яких вибрав я собі кілька до вишколу в технічну сотню. Біда тільки з постачанням, бо його ще нема. Польща заключує мир з большевиками й нас ставить перед доконаний факт. Кажуть, що вона це робить зі страху, бо й внутрішне її положення не світле. В с. Чвашківцях стояв польський баталіон, якого жовніри побили свого команданта. Всі польські курені, що ще знаходилися на Україні, відійшли геть звідсіля. Наше ліве крило мала обсадити замісць Поляків — московська армія ґенералів Перемикіна й Балаховича зі сильною кіннотою Донців, Оренбурців і Терців (бувших денікінців) під командою Яковлева.

3. 11. Прийшов наказ до дивізії зі штабу Армії (таємно, але так, що всі знають, бо я довідався про це від селян!), що наша та російська армія мають незабаром почати наступ на червоних. Польща підписує завтра або після завтра мир з большевиками, які тепер будуть мати вільну руку проти нас. Ця подія хвилює сильно наше командування, яке рішилося наступати далі на ворога. Та про задуманий наш наступ співають вже воробці на даху — всі селяни знають про те. Що за дискреція панує по штабах — то на це не знаходиш слів обурення. Безумовно про це знають вже червоні, які певно мають своїх аґентів за нашим фронтом, бож провірки документів мандрівних осіб не то в запіллі, але навіть у прифронтовій смузі ніхто не переводить.

4. 11. Вчора урядили гарматники велику забаву в салях цукрівні. Нині вивозять з наказу міністерста цукор до Могилева, де його мають міняти в Румунів за потрібне знаряддя для армії. Польща на основі договору перестає нам доставляти військове вирядження, а цю доставу перебирає Румунія, бо цигани лакомі на український цукор.

5. 11. На фронті далі спокій. Доносять, що большевики укріплюють за цей час свої позиції, копаючи нові окопи. Наші бавляться на фронті повною парою, влаштовуючи часті вечерниці то в Шендерівці, то в Чернівцях.

6. 11. Грошей за жовтень ще не видано, бо їх не одержала дивізія. Курінь доповнюється що дня та робимо вправи з хлопцями.

8. 11. Сіра буденщина дня. Зате завтра кінчиться перемиря з большевиками, а наші заповіли наступ, однак того не роблять. Яка причина цього — того не знаємо, але задовгий спокій на фронті віщує звичайно бурю. З нашого боку не робиться ніяких підготовань — ні до наступу, ні до оборони проти ворожого наступу.

9. 11. В ночі кінчиться перемиря. З запертим віддихом ждемо, що станеться на фронті. А він небезпечний, бо хоч на ньому стоять наші славні хлопці — то однак те все заслабе. Резерви ще нема, бо хібаж, наприклад наш 23. курінь, що тепер формується, є спосібний виступити зараз на фронт?! А він числиться запасом бриґади!

(Далі буде).

редини місяця березня 1933 р., почала нарешті відчувати жвавіший відгук з боку нашого загалу. Зі всіх кінців Америки і Канади, а навіть і з Південної Америки, почали напливати жертви і уділи так, що, при кінці тогож таки березня і на початку квітня Корпорація почала мати поважну надію на можливість уратовання цілої виставової справи. До відкриття Вистави тепер залишалося всього на всього яких шість тижнів. Треба було негайно рішатися. Треба було брати місце на Павільон. Треба було зачинати будувати, бо ще кілька днів, і вже вся Виставова Площа була би розібрана; ще кілька днів, і вже було запізно зачинати якунебудь будову.

Заохочена жвавим відгуком Громадянства, одностайною піддержкою з боку преси, та тисячами приватних листів, що, разом з жертвами, наплили безперервним потоком до канцелярії Корпорації, ця остання почулася до обовязку взяти, в імени українського народу, **чинну участь у Шікаґовській Світовій Виставі.**

І так 12. квітня 1933 року, в присутности великого здвигу народа, і серед загального одушевлення присутних, був положений угольний камінь під Український Павільон на Світовій Виставі в Шікаґо.

Від 12. квітня до нинішнього дня минув один місяць... За цей короткий час на Виставовій Площі в Шікаґо повстала Українська Хата, яка чекає лиш на те, щоб її заповнити творами Українського Духа.

Український Павільон стоїть при головній артерії Вистави, і задньою своєю частиною прилягає до озера Мішиґен. Він стоїть в сусідстві зі знаменитим Транспортейшен Билдінґ і Гол оф Нейшенс, і займає 10,000 кв. стіп. Площа, прилягаюча до Павільону, яка буде вкрита квітками, травниками і деревцями, займає 40,000 кв. стіп.

Серце кождого Українця заворушиться з радістю при виді цеї будови. Перед нею спиниться і кожен чужинець, притягнений оригінальністю стилю і мальовничістю загального вигляду. А тих же чужинців буде там, коло нас, переходити **десятки мілїонів.**

Внутрішну декорацію стін Павільону перебрали на себе українські артисті, з загальновідомим о. Глібом Верхівським і Т. Катамаєм на чолі. Їх попередні праці високо-артистичної якости дають нам запоруку, що і внутрішній вигляд Павільону заслужено стане предметом нашої національної гордости.

В Українськім Павільоні буде постійний **Літний Театр,** який, впродовж шести місяців, буде день-в-день знайомити наших гостей з українською піснею, музикою і театральним мистецтвом.

Там буде також українська **Реставрація,** де американські гості будуть могли покоштувати наших смачних старокраєвих страв.

Щодо експонатів, то мусимо насамперед піднести незвичайно щирий і гарячий відклик з боку розкинених по світі українських різбар, пан Олександер Архипенко, котрого найбільші критики світа називають „чудом нашої доби", відкинув незвичайно вигідні пропозиції, які йому робили міста і музеї Америки, і заоферував нам свою колекцію з 43 творів, яка буде прикрасою нашого Павільону. Подебрадська Академія виготовила колекцію мап України на велику скалю і майстерно опрацьованих діяґрам, з наглядним виказом багацтв України та її економічного життя. Ця колекція вже є в дорозі. Львівський Комітет Допомоги Вистаці має готові до негайної відсилки експонати нашого народного мистецтва та новітнього малярства. Вони ще не вислані, бо край не має потрібних фондів на їх асекурацію та транспорт. Арґентина вислала 4 скрині цікавих взірців т. званого „природного мистецтва". Жіноча Громада в Празі підготовила Відділ народнього мистецтва на Великій Україні.

Союз Українок Америки замовив у Старім Краю обширну колекцію творів українського народного мистецтва, яка має репрезентувати домашній промисл усіх земель України.

В звязку з експонатами підносимо **незвичайно втішний** факт тісної співпраці з нами наших **Закарпатських Братів.** Закарпатська Русь буде зарепрезентована своїми експонатами **в нашім українськім Павільоні.** Спеціяльний Виставовий Комітет заснувався на Підкарпаттю, і такий самий Комітет повстав і тут в Америці. Визначні карпато-руські діячі увійшли у склад цих Комітетів, між котрими зазначуємо о. Тегзу з Вайтінґ, Індіяна, Петра Корбу, суддю М. Гаврана, і в Ужгороді, на Підкарпаттю, пп. Віктора Жолтвая і Івана Кому. Обидва Комітети працюють рука в руку з Українською Виставовою Корпорацією.

В місяці серпні навколо Українського Дня, який призначено на 17. серпня, відбудеться **Укрінський Тиждень.** Плянується кілька зїздів великої ваги, які повинні відбутися підчас Тижня, і вже позасновувались, з ініціятиви Корпорації, організаційні підготовчі Комітети до тих Зїздів. На самім Українськім Дні виступлять славні Українські Хори, Танцюристи, Музики і Козаки-Їздці...

Годі описати детайлічно ту **дійсно таки** велику роботу, яку Корпорація вже зробила і виконала, або зачала, і над її виконанням і довершенням працює. Коли взяти під розвагу той малий робучий персонал, яким Корпорація орудує і, головно, обмеженість фондів, то треба признати, що вже доконалося дуже багато, а ще більше є в підготовці.

Тепер мусимо однак перейти **до другого боку справи.**

Українське Громадянство, довідавшися, з наших власних повідомлень, про те, що Павільон будується, що позавязувалися комітети до скликання зїздів, цілком помилково рішило, що вже більше нема чим журитися, що все є готове, що вже нема на що більше посилати грошей... В наслідок цього наплив фондів до каси Корпорації почав дуже помітно падати. Утворилося того роду **парадоксальне положення,** що кожда, осягнена нами побіда, почала підкопувати ту підвалину громадської піддержки, на якій опирається ціла наша праця.

Корпорація поробила термінові зобовязання як на будову павільона так і на спровадження експонатів. Поплативши завдатки і повносивши перші рати, опинилася вона тепер в становищі ще більше невигідному, як три місяці тому, бо, тяжить на ній тепер **кольосальна відповідальність,** матеріяльна і моральна, а тим часом, Громадянство, мимо свого безпереченого зацікавлення, проявляє просто таки непростиму байдужність і легковажність.

Корпорація зібрала коло 9,000 долярів. Ці гроші інвестувала вона у Виставове Діло. Зібрана сума становить менше половини того мінімума, якого, після найскромнішого обчислення, потреба на сяке-таке улаштовання Вистави.

Ми завдаткували 3,000 дол. на будову. На 15. травня треба було платити слідуючу рату в висоті 2,000 дол. Наш виказ касовий показує, що ми не маємо цеї суми повністю в руках. Це не все: як вже згадувалося вгорі, в Краю, у Львові, лежать експонати, готові до сисилки. Ми вже завдаткували на ці експонати 1,500 дол. Тепер Краєвий Комітет Допомоги Вистави повідомляє нас телеграфічно, що коли ми не вишлем сейчас 1,300 дол. на транспорт і асекурацію, то **експонати не можуть вийти з краю!**

Нам потрібні гроші на асекурацію експонатів Архипенка, які лежать в Ню Йорку; на Каталоґ, без якого Вистава не мислима... На інформативну брошуру про Україну... на внутрішне уладження Вистави...

Але і це ще не все: Коли би на 1. червня ми не заплатили 11,000 долярів, які ми ще винні будівничим за будову Павільона, то вони будуть мати право до а) стягнення цеї суми з перших доходів з Павільону і б) по стягненню цеї суми, **до половини всіх чистих зисків з Української Вистави.**

На руках ми маємо лише коло 2,000 дол., які повинні виплатити як другу рату за будову. Таким чином Корпорація знаходиться без фондів **по середині** діла, а до Вистави ще є всього-на-всього кілька днів!

Ми вже казали вгорі, що положення нашого Павільону на Виставі є таке, що коло нього будуть переходити десятки мілїонів відвідувачів Вистави. З цих мілїонів людей багато зайде і до нас. **Чи можемо допустити,** щоб ця в своїм роді одинока нагода зібрати дійсно поважну суму гроша на народні цілі нам так ганебно випала з рук, через нашу недостаточну дбайливість?

Ми віримо, що добро цеї справи лежить на серці кожному Українцеви. Тому апелюємо до делеґатів конвенції взяти справу Вистави під найповажнішу розвагу. **Ще є можливість вратувати** це діло, яке дасть право цілій Українській Кольонії в Америці глянути з гордістю на свою працю.

Американці міста Шікаґо, серед яких рознеслася чутка, що Український Павільон повстає за гроші зібрані з дрібних жертв; що на вибудування цього Павільону зложилися **тисячі одиниць** зпоміж наших американських та канадійських кольоній, однодушно висловлюють свій щирий подив для нашої свідомости, нашої культури, нашої привязаности до національної традиції.

Покажім, що ми гідні цього подиву.

Ukrainian Chicago World's Fair Exhibit,
9300 Cottage Grove Ave.,
Chicago, Ill.,

Гліб Лазаревський.

ГЕТЬМАНЩИНА

(Проф. Дмитро Дорошенко. Ілюстрована історія України 1917 — 1923 р.р.).

(9)

Цілком зрозуміло, що розвиватися успішно вона за тодішніх умов опікування з боку Німців змоги не мала, й тому нема нічого дивного, що найважливіші справи: мир з Росією, обєднання з Кубаню, повернення Бесарабії, протест проти анулювання з боку австроугорського уряду таємного договору про розподіл Галичини, тощо, через ті або ті причини потерпіли, як то кажуть, цілковите фіяско.

Не варт згадувати й за сумної памяти трактат з Всевеликим Військом Донським, що на підставі його аж три округи з українським населенням, навіть не запитавши його згоди, було закріплено за Доном.

Але на міністерстві закордонних справ полягав ще найважливіший обовязок — добросумлінно та гідно репрезентувати за кордоном не тільки українську державність, але й українську національність, доказуючи там, що молода держава є не провінція колишньої Росії, яка через ті або інші причини йде на тимчасову самостійність, щоби потім, по відбудуванню Великої Росії, знову злитися з „єдиною неподільною", а що це є цілком незалежна національна Українська Держава, яка знову здобула собі колишню свою самостійність, свою державність і тепер прагне й має на те цілковите історичне право, вже назавжди залишитися такою.

І тому цілком зрозуміле, цілком слушне було здивовання пана Дмитра Дорошенка (тоді ще не члена уряду), коли він довідався, що гетьманський уряд мав на меті на посаду міністра закордонних справ запросити колишнього російського посла у Відні, Шебека, а йому, п. Дорошенкові, запропонувати лише посаду товариша міністра.

„Як можна колишнього російського посла запрошувати на посаду керівника політики Української Держави" — каже він у своїх споминах „Мої спомини" (ч. II, стор. 89).

Це той Шебеко, що відіграв немалу ролю в російських правих організаціях, що брав участь у відомій делеґації до Яс у листопаді 1918 року, яка мала заявити представникам Антанти, що „перший віддил союзних військ принесуть з собою тверде рішення не визнавати окремих державних уформовань, утворених Німцями задля розділу Росії" (стор. 411), а тимчасом цей самий Шебеко мав маєтки на Україні, отже за термінольогією шановного автора це ніби теж „український громадський діяч не національного напрямку".

Щодо обсадження посольських посад, то найвідповідальніша й найповажніша справа була обсадити відповідними особами українське посольство в Берліні, що за тодішніх часів, зрозуміло, мало відгравати може навіть більшу ролю, ніж саме міністерство закордонних справ, на всі сто відсотків являючи собою посольство Української Держави.

„На посаду посла в Берліні було призначено барона Федора Рудольфовича Штайнґеля, давнього й дуже популярного громадського діяча в Київі. Малося на увазі обсадити цю посаду людиною, яка зуміла б піднести престиж Української Держави в Берліні. Це у великій мірі й удалось баронови Штайнґелеви" (стор. 152). Оце майже й усе, що сказано в історії шановного проф. Дмитра Дорошенка про берлінське українське посольство за часів гетьманщини.

Та для більшої „точности" й „повности" незавадилоб до цього додати, що барон Штайнґель підчас призначення на посаду „вітерто заявив, що, будучи по своїх переконаннях федералістом, він не зважується заняти пост, який вимагає оборони самостійности держави. Але, згодившися в імя добра України взяти на себе предложені йому обовязки, він прирік, що свої федералістичні симпатії заховае на глибині душі, а всі свої сили віддасть на службу самостійній Українській Державі" (Дм. Дорошенко „Мої спомини", ч. III, стор. 8).

Зазначується також у щойно цитованих споминах, що барон Штайнґель протягом усього часу перебування на посаді посла в Берліні не спромігся познайомитись абсолютно з ніким із німецьких парляментарних кругів.

„Це була його помилка, яка дала себе відчути" (ч. III, стор. 91).

Як ставився взагалі барон Штайнґель до репрезентації українських національних інтересів, зазначено в тих же споминах: „При зміні (жовтневій) кабінету й зміщенню національного курсу становище барона Штайнґеля могло би стати „незручним" (ч. III, стор. 82).

А щодо співробітників берлінського посольства, то краще знову дамо слово авторові „Моїх споминів": „Про них **справедливо** (підкреслення наше — Гл. Л.) встановилася думка в Берліні, що це „Росіяни з української посольства", а дехто з них був абсолютно чужий українській справі" (ч. III, стор. 10).

Хай читач сам зробить висновок, чи корисні були для Української Держави такі її репрезентанти в Берліні!?

(Далі буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ҐАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЄ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — СЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЙШИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за квітень 1933 року.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 5. Сінгура Іван.
В. 99. Оберець Іван.
В. 130. Гороховська Катерина.
В. 142. Боровський Павло.
В. 155. Крішко Анна.
В. 165. Добзінський Михайло.
В. 185. Вілямсон Юлія.
В. 204. Тураш Евген, Ляхович Евген, Гаврилко Йосиф.
В. 211. Вонсович Петро, Вонсович Василь.
В. 217. Бащук Параскевія, Микульський Семен.
В. 221. Любас Марія, Прокопенько Григорій, Дузанецька Параскевія.
В. 223. Маліборський Микола, Потічко Петро.
В. 234. Скоренька Анна.
В. 242. Кролик Іван.
В. 248. о. Врублевський Гіляріон.
В. 347. Децик Іван.
В. 352. Скульський Йосиф, Окунська Павлина.
В. 361. Дубик Михайло, Дубик Володимир.
В. 369. Марунич Тереса.
В. 373. Логуш Вікторія.
В. 384. Кушіль Андрій, Сирота Евдокія.
В. 385. Павзек Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Поплавська Ева, Поплавський Антін.
В. 8. Мачкевич Іван.
В. 18. Лабовський Іван, Лабовська Анна.
В. 25. Козак Ілько.
В. 27. Шийка Іван, Клецор Дмитро, Заяць Василь, Безкоровайний Григорій.
В. 36. Олексин Катерина, Духнич Катерина.
В. 41. Сенчишин Василь.
В. 45. Шманда Катерина, Карпчук Михайло, Черевчук Марія, Стриковська Анна, Буката Евстахій, Черевчук Теодор, Белюх Григорій, Драб Іван, Данилович Йосиф, Шманда Іван, Стриковський Василь, Слободян Стефан, Вульчин Василь, Белдик Іван.
В. 47. Чапко Ольга.
В. 70 Френцьо Максим, Возняк Іван, Возняк Андрій, Ксенич Іван.
В. 78. Геленда Стефан, Вдовяк Лесько, Когут Михайло.
В. 85. Лотоцька Марія, Лотоцький Андрій, Лотоцький Йосиф.
В. 87. Вархоляк Дмитро, Громовик Лука.
В. 96. Король Назар, Губіцький Петро, Чіміхуд Стефан, Товарницька Анна, Товарницький Йосиф, Крук Михайло, Кінцак Марія, Пазин Іван, Паховка Агата, Паховка Іван, Кінцак Іван, Лесик Катерина, Лесик Томко, Тимчик Катерина, Тимчик Юрій, Пилипко Дмитро, Зенчак Микола, Зенчак Розалія.
В. 99. Зомчак Параня, Любінська Разалія, Шпур Трофим, Гавришко Михайло, Цюпа Яким, Зинковський Микола.
В. 104. Гонімар Юрій.
В. 110. Рушецька Анна, Завалницький Іван.
В. 114. Войт Микола, Войт Мілька.
В. 122. Хоптова Юлія, Хруняк Юрій.
В. 132. Лесник Розалія.
В. 133. Оренчак Теодор, Сайко Стефан.
В. 146. Уруський Франко.
В. 147. Мелнічек Стефан, Карпевич Дмитро, Тульба Ева, Тульба Павло.
В. 155. Януш Василь.
В. 177. Зарицька Йосифа.
В. 193. Дзюрняк Стефан.
В. 209. Келман Стефан.
В. 219. Якимів Дмитро, Стахура Гаврило.
В. 229. Кость Михайло, Кость Іван, Кость Анна.
В. 237. Олшевська Павлина.
В. 238. Галандзій Микола.
В. 266. Михалчишин Іван, Михалчишин Анна, Михальчишин Марія, Сивик Стефан.
В. 267. Бораковський Стефан.
В. 276. Зіндрон Ірина, Сінютка Григорій.
В. 281. Петруняк Матвій, Петруняк Анна.
В. 292. Биба Іван.
В. 294. Пекарська Олена.
В. 295. Мекей Юлія.
В. 296. Кобаса Пилип.
В. 300. Клим Юлія, Козіоринський Дмитро, Загроднічек Михайло, Кухта Іван, Клим Марія, Яцинич Яким, Катінська Марія.
В. 301. Коваль Прокіп, Леськів Ілько Смаль Микола.
В. 326. Ціздак Петро.
В. 332 Козак Семен.
В. 339. Плавяник Теодор, Плавяник Анна, Хромияк Андрій.
В. 341. Васюник Онуфрій, Періль Леон, Фецачин Андрій.
В. 360. Еваночко Анна.
В. 361. Петрівський Петро, Проців Іван.
В. 367. Рудий Терефон.
В. 370. Маркіза Олекса, Бойчук Іван.
В. 388. Батюк Зофія, Костяк Юлія.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 62. Розенбум Ігнатій.
В. 86. Федірко Стефэн, Федірко Анастазія.
В. 112. Коберська Анастазія.
В. 147. Келичава Михайло.
В. 164. Лушик Настуня, Килник Ева.
В. 171. Бучацький Петро.
В. 223. Куземко Катерина, Куземка Ілько.
В. 325. Сенюта Іван.
В. 347. Панас Йосиф, Панас Катерина, Стажевський Павло.
В. 359. Білоус Марія, Білоус Андрій.
В. 361. Колтун Антін.

ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ПЕРЕНЕСЕНЕ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:	Членів:
1.	5
2.	4
5.	7
7.	1
8.	4
9.	4
10.	5
14.	3
15.	2
16.	24
18.	1
20.	10
21.	9
25.	8
26.	1
28.	1
33.	5
35.	3
36.	1
37.	3
39.	3
42.	8
43.	1
44.	8
45.	9
46.	1
49.	6
50.	15
52.	4
53.	13
55.	4
56.	1
57.	3
59.	8
65.	16
67.	4
69.	2
70.	4
72.	9
75.	9
76.	5
77.	8
79.	1
80.	1
82.	20
83.	2
84.	1
85.	6
86.	4
87.	5
90.	11
91.	1
93.	1
94.	2
95.	3
96.	5
97.	1
98.	5
99.	4
102.	11
103.	3
105.	8
106.	6
107.	10
109.	7
111.	2
112.	12
113.	7
114.	3
116.	4
117.	1
118.	6
119.	1
120.	3
124.	2
126.	2
127.	4
130.	4
132.	6
133.	1
135.	1
136.	2
137.	2
139.	1
140.	1
142.	3
143.	2
144.	1
145.	2
146.	6
147.	5
149.	14
150.	5
151.	1
155.	21
156.	8
159.	17
160.	5
161.	3
162.	3
163.	1
164.	5
165.	9
167.	4
171.	13
173.	1
174.	1
175.	1
177.	1
179.	3
182.	2
183.	2
184.	6
185.	3
186.	8
191.	3
196.	4
197.	12
202.	1
203.	2
204.	8
205.	1
206.	7
207.	6
210.	1
211.	2
212.	2
213.	5
216.	3
217.	20
218.	12
220.	3
221.	40
223.	11
225.	13
229.	9
230.	1
232.	8
233.	5
234.	3
235.	9
236.	13
237.	7
238.	1
239.	5
241.	5
242.	11
243.	4
244.	1
245.	4
247.	5
249.	21
250.	4
251.	15
252.	4
253.	3
254.	1
259.	30
262.	1
263.	2
266.	3
268.	3
269.	1
270.	2
274.	3
276.	5
277.	7
280.	4
281.	3
282.	10
288.	5
289.	2
290.	2
292.	18
293.	14
294.	3
295.	14
296.	7
299.	3
300.	19
301.	7
303.	8
307.	1
308.	5
309.	6
310.	2
311.	2
312.	2
316.	16
319.	1
321.	6
324.	7
325.	19
326.	5
328.	3
330.	9
331.	1
333.	17
334.	2
336.	5
338.	1
341.	1
342.	1
344.	2
345.	19
347.	1
349.	1
350.	1
351.	1
352.	5
361.	34
364.	9
365.	2
367.	13
370.	2
371.	12
373.	1
375.	2
377.	2
378.	1
382.	1
385.	8
386.	7
388.	13
390.	7
392.	1
396.	4
400.	1

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Суровяк Йосиф, Хомяк Ілько.
В. 3. Корнац Василь.
В. 5. Домаревський Михайло.
В. 7. Ошей Михайло, Яворський Петро, Мазур Віктор, Яворська Варвара, Кулкуська Марія.
В. 14. Галущак Василь.
В. 18. Зопко Микола.
27. Фанга Ілько, Фанга Текля.
В. 28. Шімська Анна, Шімський Микола.
В. 31. Кош Ілько, Кош Катерина, Майкович Анна, Липчак Катерина, Процак Ксеня, Андрусишин Теодор, Андрусишин Михайло, Коцур Петро, Якубов Григорій, Майкович Анна, Процак Іван.
В. 40. Макаровський Андрій.
В. 41. Рагуля Параська.
В. 59. Дзус Іван.
В. 70. Сиадик Анна, Кот Михайло, Малиновський Іван.
В. 73. Подворний Кароль, Подедворна Олена, Подедворний Йосиф.
В. 74. Мудрак Михайло, Любянецький Йосиф.
В. 75. Петрик Анна.
В. 78. Козей Василь, Олярчик Іван, Шайняк Михайло, Целеп Андрій, Виняр Іван.
В. 84. Шурко Іван.
В. 86. Осеняк Йосиф.
В. 91. Валецента Серафина, Андрейчин Онуфрій, Баран Григорій, Сендега Стефан, Сендега Марія, Слончак Генрик, Деркач Володимир.
В. 99. Бойко Іван.
В. 100. Волошинський Евстахій, Волошинська Павлина.
В. 102. Борило Василь, Гасичак Марія, Гасичак Василь.
В. 105. Мельничук Олекса.
В. 109. Команецька Анна, Команецький Андрій, Щука Дорофей, Щука Василиса, Щука Микола.
В. 115. Бандровська Катерина, Проц Анна, Дрозда Катерина, Демчак Іван, Клюс Антін, Дрозда Михайло, Клюс Марія, Скубяк Катерина, Бандровський Антін, Скубяк Іван.
В. 122. Пацковський Іван, Грабан Максим, Задорожний Михайло, Пруницький Володимир.
126. Лопушанський Лука.
В. 132. Порода Магарет.
В. 135. Матерна Йосиф, Голобінко Іван, Голобінко Григорій.
В. 139. Павловський Дмитро.
В. 145. Бойців Василь.
В. 147. Каманицька Катерина, Баранчик Григорій, Шатський Михайло, Кішенич Василь, Кіщецич Анастазія, Тейка Олена, Змінка Анна, Бохно Михайло.
В. 151. Лотоцька Д. Олена.
В. 155. Пелес Марія.
В. 164. Іванина Катерина.
В. 174. Савран Анна.
В. 181. Гречух Петро.
В. 185. Юрковський Іван.
В. 186. Поточний Іван.
В. 193. Крук Михайло, Бучек Марія, Януш Анеля, Януш Войцех, Бучек Андрій, Шевчук Ілько, Шевчук Зофія, Отрок Розалія, Поточняк Михайло.
В. 213. Ошуст Володимир.
В. 217. Квасниця Анастазія, Квасниця Катерина, Шеремета Іван, Балацький Юрій, Пелкей Михайло мол., Стахів Вікторія, Шеремета Марія.
В. 218. Мулярчик Михайло, Мательска Марія, Мательска Анна, Мательской Лев, Лесиганич Ілько.
В. 219. Савчин Стефан.
В. 223. Цепдий Іван, Глужінський Юрій, Янкович Михайло М. Д.
В. 227. Звір Катерина.
В. 229. Москалик Марія, Голобовська Катерина, Савкулич Ева, Савкулич Михайло, Савкулич Іван, Савкулич Григорій, Савкулич Григорій, Лулик Пелагія, Круліковський Антін, Кесиловський Сергій, Югас Анна, Гурський Станислав, Губа Кость, Домін Федор, Домін Марія, Гайдучак Параска, Федорович Анна, Федорович Йосиф, Крупа Никола, Габерек Олеса, Домбровський Яків, Маркович Гаврило, Маркович Зофія, Малик Михайло, Малик Розалія.
В. 235. Богаченко Василь.
В. 240. Шубак Марія.
В. 242. Андро Анна, Андрух Стефан, Андрух Розалія, Гришко Іван, Чабан Дмитро.
В. 245. Галко Олекса.
В. 248. Юзвак Іван.
В. 253. Шевчук Йосиф.
В. 259. Саська Василь.
В. 263. Метик Михайло, Липка Роман.
В. 267. Малик Франко.
В. 273. Марцинюк Ольга.
В. 274. Макарец Антін.
В. 276. Кость Антін.
В. 277. Йордан Олекса.
В. 282. Трач Станислав, Шкляренко Стефан.
288. Пішка Павло.
В. 294. Данилик Адам, Гуменюк Дмитро.
В. 299. Шмігельська Анна.
В. 300. Кучекевич Йосиф, Бігун Галя, Кузьма Максим.
В. 303. Хлеба Марія, Мадей Марія, Карпецька Катерина, Мадатиць Еффія, Одонелл Катерина, Пішок С Катерина.
В. 304. Попелюк Андрій, Ридзик Онуфрій.
В. 317. Присязник Стефан.
В. 324. Яцишин Анна, Яцишин Гаврило.
В. 327. Гімбаль Данило.
В. 333. Волос Марія, Сигін Іван.
В. 339. Камінський Іван.
В. 342. Гадиняк Василь, Длуговський Микола, Длуговська Зофія, Паславський Павло.
В. 344. Смок Айда Павлина.
В. 351. Кісіль Михайло, Кісіль Анна.
В. 361. Повалений Іван, Кобзан Василь.
В. 367. Волошин Микола, Окепний Андрій.
В. 374. Дмитрюк Георгій.
В. 385. Шун Михалина, Дюк Пилип, Серота Володимир.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 52. Бучацький Петро.
В. 63. Маховський Іван.
В. 90. Килник Ева.
В. 136. Файна Андрій, Файна Катерина.
В. 260. Коберська Анастазія.
В. 295. Гринишин Сеньо.
В. 311. Федірко Анастазія, Федірко Стефан.
В. 316. Яцула Михайло.
В. 345. Макара Олена.
В. 371. Білоус Марія Білоус Андрій.
В. 375. Староста Семен, Волошанський Василь, Староста Катерина.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС.

В. 359. Гой Михайло.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 59. Кузів Іван.
В. 61. Миканик Михайло, Миканик Йосиф.
В. 204. Демкович Олекса.
В. 218. Лабай Гнат.
В. 310. Лема Петро.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 38. Млинарчик Стефан.
В. 160. Шемберко Іван, Шемберко Катерина, Шемберко Текля.
В. 218. Бурій Анна.
В. 345. Грубрин Олена.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 22. Каровец Іван.
В. 24. Магун Микола.
В. 77. Ясевич Йосиф.
В. 113. Лоринц Андрій.
В. 138. Десенчук Іван.
В. 142. Боровський Лев.
В. 154. Парила Іван.
В. 155. Маслій Григорій.
В. 237. Матковський Григорій.
В. 244. Кушвара Іван.
В. 247. Данило Ева.
В. 276. Малиновська Антонія.
В. 300. Борсук Михайло.
В. 308. Лисиганич Петро.
В. 334. Гуцавська Анна.
В. 349. Куртяк Дмитро.
В. 361. Криска Семен.
В. 396. Антонів Дмитро.
В. 400. Морош Стефан.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком квітня 1933 р. було в У. Н. Союзі повнолітних членів	19,637
В місяци квітні 1933 р. принято нових	32
В місяци квітні 1933 р. принято наново	129
В місяци квітні 1933 р. принято з переступними листами	18
В місяци квітні 1933 р. перенесено з старого до нового роду обезпечення	1,314
Разом	21,130
В місяци квітні 1933 р. суспендовано	215
В місяци квітні 1933 р. відійшли з переступними листами	17
В місяци квітні 1933 р. перенесено з старого до нового роду обезпечення	1,319
В місяци квітні 1933 р. відійшли зі зворотом готівки	3
В місяци квітні 1933 р. відійшли на безплеатне продовження	6
В місяци квітні 1933 померли	19
Разом	1,579
З кінцем квітня 1933 р. в У. Н. Союзі було повнолітних членів	19,551

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ. ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	7
В клясі А.	на $ 250	249
В клясі А.А.	на $ 500	3,772
В клясі В.	на $ 750	539
В клясі С.	на $1000	8,392
В клясі В.В.	на $1500	187
В клясі С.С.	на $2000	52

НОВІ РОДИ.

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	155
В клясі О-1000	на $1000	151
В клясі О-1500	на $1500	4
В клясі О-2000	на $2000	2
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	107
В клясі Р-1000	на $1000	155
В клясі Р-1500	на $1500	4
В клясі Р-2000	на $2000	4
В клясі Р-2500	на $2500	—
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	153
В клясі Е-1000	на $1000	80
В клясі Е-1500	на $1500	4
В клясі Е-2000	на $2000	1
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

В клясі W- 500	на $ 500	21
В клясі W-1000	на $1000	57

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 250	на $ 250	85
В клясі Т- 500	на $ 500	1,462
В клясі Т- 750	на $ 750	243
В клясі Т-1000	на $1000	3,549
В клясі Т-1500	на $1500	88
В клясі Т-2000	на $2000	28
	Разом	19,551

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 21. Білас Зофія, Білас Михайло.
В. 26. Філо Ірина.
В. 30. Касперевич Ірина.
В. 65. Галущак Тимко.
В. 115. Войнович Любеця.
В. 130. Гороховський Володимир, Гороховська Теодозія.
В. 150. Копичак Леонтій.
В. 213. Лаба Олекса Н., Лаба Петро.
В. 248. Урбан Марія Ольга, Урбан Йосиф, Урбан Антонина, Урбан Олена, Урбан Юлія, Урбан Михайло, Урбан Анна, Маскула Михайло Володимир.
В. 274. Кіт Стефан.
В. 276. Лисяк Евген, Лисяк Богдан.
В. 330. Басій Ольга.
В. 340. Процько Елизавета.
В. 369. Богонос Катерина, Богонос Іван, Богонос Марія.
В. 400. Шотик Михайло, Шотик Едвард.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 28. Лобас Юлія, Лобас Катерина.
В. 29. Гривняк Василь, Гривняк Михайло, Гривняк Зофія, Гривняк Марія.
В. 40. Гаврилів Владек, Гаврилів Катерина.
В. 70. Френцьо Михайло, Френцьо Анна, Коник Олекса, Коник Йосифа, Коник Петро.
В. 85. Лотоцька, Анна, Лотоцький Стефан, Лотоцька Марія, Лотоцька Сузанна, Лотоцький Іван, Паращук Катерина, Паращук Павло, Паращук Марія, Паращук Анна.
В. 132. Говдун Анна, Галашинська Бронка, Галашинська Анна, Сорочик Петро.
В. 213. Кушнір Дмитро.
В. 229. Кость Петро, Кость Яків, Кость Анна, Кость Йосиф, Кость Михайло.
В. 237. Олшевський Володимир, Олшевський Григорій, Олшевська Анна, Олшевський Іван.
В. 273. Драбик Іван.
В. 276. Гранович Маргарет, Гранович Волод., Фізор Марія, Фізор Михайло, Фізор Катерина, Зіндрен Михайло, Кухарський Іван, Кухарська Анна, Кухарська Розалія, Кухарська Марія, Мельник Юрій, Бірців Анна, Бірців Іван.
В. 300. Клим Іван, Клим Антін, Клим Михайло.
В. 339. Плавяник Іван.
В. 364. Небожук Луц, Небожук О. Марія.
В. 388. Костяк Василь.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 223. Куземка Едвард, Куземка Орися, Куземка Флоря, Куземка Йосиф, Куземка Ілько.
В. 347. Старжевський Михайло.
В. 359. Білоус Катерина, Білоус Стефан.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 121. Лаврук Стефан, Лаврук Михайло.
В. 217. Шевчук Марія, Шевчук Іван.
В. 342. Якимів Олена.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Хомяк Евген, Хомяк Віра, Хомяк Надя.
В. 18. Зопко Павлина, Зопко Олена, Зопко Стефан, Зопко Микола, Зопко Доминик.
В. 27. Фанга Володимир, Фанга Розалія, Фанга Іван, Фанга Леонора.
В. 28. Шимський Михайло, Шимський Микола, Шимська Анна Шимський Ілько, Білий Павло, Біла Марія.
В. 31. Майкович Анна, Майкович Марія, Майкович Анастазія, Майкович Катерина, Майкович Михайло, Якубів Йосиф, Якубів Стефан, Якубів Франка, Якубів Марія, Андрусишин Анна, Процак Михайло, Процак Юлія, Процак Іван, Процак Катерина, Процак Анна, Процак Марія.
В. 44. Яремчук Йосифа.
В. 63. Маховський Михайло, Маховський Антін.
В. 70. Бігуняк Анна, Бігуняк Ева, Бігуняк Марія, Бігуняк Михайло, Бігуняк Петро.
В. 91. Трещок Теодор, Трещок Іван, Трещок Юрій, Трещок Павло, Слончак Олена, Слончак Гендрик, Сендега Григорій, Сендега Ева.
В. 94. Костів Едвард, Костів Стефан.
В. 95. Романишин Петро.
В. 102. Гасичак Теодор, Гасичак Михайло, Гасичак Анна.
В. 104. Мельникевич Йосиф, Мельникевич Володимир.
В. 109. Мороз Михайло, Мороз Анна, Мороз Зофія, Мороз Микола, Мороз Марія, Мороз Іван, Команецька Олена.
В. 124. Мелета Дмитро, Мелета Михайло, Мелета Марія, Мелета Анна, Мелета Юлія, Мелета Ксеня.
В. 132. Парада Елинора, Парада Марія, Парада Олекса.
В. 137. Загоруйко Михалина.
В. 145. Сливчук Роман, Сливчук Михайло, Сливчук Стефан, Бойців Текля.
В. 147. Змінка Іван, Змінка Марія, Кішенич Юлія, Кішенич Олена, Кішенич Теодор, Салаш Григорій, Шурон Анастазія, Шурон Зофія, Шурон Павло.
В. 155. Ласів Катерина, Ласів Анна, Проценин Катерина.
В. 161. Сенько Михайло.
В. 177. Шевчук Марія, Шевчук Анна.
В. 181. Романишин Михайло, Романишин Олеся, Гречух Зофія, Гречух Стефан.
В. 193. Януш Олена, Януш Йосифа, Крук Ольга.
В. 197. Коробій Розалія, Коробій Анна, Коробій Василь, Коробій Іван.
В. 217. Пелький Рафаіл, Стехна Михайло, Стехна Юлія.
В. 218. Кульчицький Тома, Сокіль Анна, Сокіль Емілія, Кріль Іван, Матильський Йосиф, Матияський Іван.
В. 223. Глузінська Ева, Глузінська Розалія, Глузінська Катерина, Глузінська Магда, Глузінська Анна Глузінська Текля, Глузінський Михайло, Шанта Катерина, Шанта Іван, Шанта Марія.
В. 229. Смалиниц Магает, Смалиниц Стефан, Смалиниц Анна, Панько Анна Панько Марія, Бойко Юстинг, Бойко Олена, Маркович Ольга, Маркович Юрій, Савкулич Василь, Савкулич Дмитро, Савкулич Стефан, Савкулич Теодор, Савкулич Петро, Савкулич Марія, Савкулич Андрій, Брик Михайло, Брик Василь, Брик Іван, Брик Анастазія, Брик Адам, Маркович Марія, Маркович Іван, Маркович Анна.
В. 246. Бойко Іван.
В. 251. Венгрен Анна.
В. 263. Паньків Михайло, Паньків Станислав.
В. 266. Гарбожинський Петро, Квас Ольга.
В. 267. Малик Петро, Малик Павло, Малик Кларя.
В. 282. Кашубінська Анастазія, Кашубінська Анна, Кащубінська Ольга, Кашубінський Володимир, Кашубінський Мирослав.
В. 288. Кринівський Володимир, Кринівська Ольга, Кринівська Анна, Малиновський Михайло, Малиновський Петро.
В. 324. Корсак Анна, Яцишин Ольга, Яцишин Йосиф, Яцишин Стефанія.
В. 333. Сигін Михайло, Сигін Анастазія, Сигін Василь.
В. 339. Камінська Стелля.
В. 342. Гадиняк Йосиф, Гадиняк Анна, Длуговський Іван, Длуговська Марія, Длуговський Михайло, Длуговська Анна.
В. 344. Козевич Юлія, Козевич Анна.
В. 352. Левчишин Анна, Левчишин Антін, Левчишин Олена, Житник Йосиф.
В. 367. Бащук Василь, Бащук Роман, Бащук Анна, Бащук Анастазія, Бащук Іван.
В. 370. Концевич Василь.
В. 371. Олексів Марія.
В. 384. Яворський Мик.; Яворський Михайло, Яворський Андрій.
В. 385. Кіт Анна М.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 223. Потичко Петро, Малiборський Микола.
В. 316. Яцула Стефан, Яцула Марія.
В. 371. Білоус Катерина, Білоус Стефан.
В. 375. Староста Дмитро, Староста Іван, Староста Марія, Староста Анна.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 99. Оберец Іван.
В. 155. Крицька Анна.
В. 204. Тураш Евген.
В. 211. Вонсович Петро, Вонсович Василь.
В. 234. Скоренька Анна.
В. 242. Кролак Іван.
В. 384. Сирота Евдокія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 121. Лаврук Михайло, Лаврук Стефан.
В. 217. Шевчук Марія, Шевчук Іван.
В. 342. Якимів Олена.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 263. Іваницька Юлія, Іваницька Марія.
В. 276. Прокопович Андрій.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 2. Воргач Петруся.
В. 38. Скоцинец Йосиф.
В. 234. Марунчак Зофія.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком квітня 1933 р. було в У. Н. С. дітей членів	11,606
В місяци квітні 1933 р. принято нових	29
В місяци квітні 1933 р. принято наново	57
В місяци квітні 1933 р. принято з переступними листами	8
В місяци квітні 1933 р. принято з інших кляс	5
Разом	11,705
В місяци квітні 1933 р. суспендовано	198
В місяци квітні 1933 р. відійшли з переступними листами	10
В місяци квітні 1933 р. відійшли до повнолітних членів	8
В місяци квітні 1933 р. відійшли до інших кляс	5
В місяци квітні 1933 р. відійшли на безплатне продовження	3
В місяци квітні 1933 р. померли	3
Разом	227
З кінцем квітня 1933 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	11,478

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	10,096
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,382
Разом	11,478
З кінцем квітня 1933 р. в У. Н. Союзі було всіх обезпечених	31,029

У В А Г А

котру кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинен пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Так повнолітні як і молодечі члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць квітень 1933 р. як суспендовані або виключені за неплачення місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом сего місяця (травня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цего не зроблять до кінця місяця травня 1933 року, то в червні 1933 р. мусять виповняти нові аплікації (просьби о принятте), коли схотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, так повнолітні як і малолітні, котрі в місяци квітні 1933 р. взяли переступні листи, а еще доси не зголосилися до іншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци травні 1933 р., бо на другий місяць, то є червні 1933 р. стратять всі членські права і моглиби бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о принятте).

І. Каштанюк, гол. рек. секр.